

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Udviklingspolitik

HUC, j.nr. 400.E.2-0-0
Den 28. april 2010

Rådsmøde (udenrigsanliggender - udviklingsdelen)
den 10.-11. maj 2010

SAMLENOTAT

<u>1. Situationen i Haiti.....</u>	<u>2</u>
<u>2. Orienteringsdebat om MDG'erne (2015-målene).....</u>	<u>4</u>
<u>3. Fødevarer sikkerhed i udviklingslandene.....</u>	<u>6</u>
<u>4. EU's rolle vedr. global sundhed .....</u>	<u>8</u>
<u>5. Lige muligheder for kvinder og mænd.....</u>	<u>10</u>
<u>6. EPA-udviklingsprogrammet PAPED.....</u>	<u>12</u>
<u>7. EU's humanitære fødevarebistand .....</u>	<u>14</u>
<u>8. Etablering af den fælles udenrigstjeneste .....</u>	<u>16</u>

1. Situationen i Haiti

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Der ventes en orientering om situationen i Haiti efter jordskælvet i landet den 12. januar 2010, herunder en opsamling på donorkonferencen i New York den 31. marts 2010.

2. Baggrund

Haiti blev 12. januar 2010 ramt af et voldsomt jordskælv, som lagde store dele af hovedstaden Port-au-Prince i ruiner. Omkring 3 millioner mennesker er berørt af katastrofen, og Haitis regering anslår, at omkring 222.000 er omkommet. FN koordinerer nødhjælpsindsatsen, og FN's første appel om bistand på 575 millioner USD er fuldt dækket. Den 18. februar 2010 udsendte FN en revideret appel for 12 måneder på i alt 1,44 mia. USD. Haiti var allerede før jordskælvet præget af fattigdom og ustabilitet og omkring 1,8 millioner mennesker var hårdt ramt af fødevaremangel.

En international donorkonference blev afholdt i New York den 31. marts 2010 med det formål at sikre midler til den langsigtede genopbygning af Haiti, samt drøfte planerne for genopbygningen og koordinationen af indsatsen. Der var generelt stor tilfredshed i FN og blandt medarrangører med resultaterne fra donorkonferencen, hvor der blev givet tilsagn på ca. 5,3 mia. USD over de efterfølgende 18 måneder (konferencens mål var 3,9 mia. USD over de første 18 måneder). På længere sigt blev opnået tilsagn på i alt ca. 9,9 mia. USD, hvilket var meget tæt på Haitis egen behovsanalyse på 11,5 mia. USD til genopbygningen.

På donorkonferencen annoncerede EU's udenrigsrepræsentant, Catherine Ashton, et samlet bidrag på 1,6 mia. USD, inklusiv Danmarks seneste bevilling på 20 millioner kr., som var målrettet støtte til UNICEF. Et væsentligt resultat på konferencen var endvidere tilsagnet om etablering af en mekanisme, der bl.a. skal fremme udmøntningen af tilsagnene og eksponere manglende udbetalinger.

Danmark har reageret hurtigt på katastrofen og har ydet godt 135 millioner kr. i direkte nødhjælp, herunder 50 millioner kr. via FN, som koordinerer nødhjælpsarbejdet på Haiti. Danmark har endvidere fremrykket bidrag på 150 millioner kr. til FN's nødhjælpsfond og Verdensfødevareprogrammet. Desuden er knap 40 danskere udsendt via det Internationale Humanitære Beredskab, Beredskabsstyrelsen og danske NGO'er.

På rådsmøderne i januar, februar og marts 2010 blev situationen i Haiti drøftet, og der blev opnået enighed om at yde massiv EU-støtte til landet. Der blev ligeledes opnået enighed om at bidrage til at forbedre sikkerhedssituationen i Haiti og i den forbindelse oprette en enhed i Bryssel (EUCO Haiti) med henblik på koordination af medlemsstaternes bidrag, for bedst muligt at bidrage til FN's anmodninger om assistance.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Der ventes en orientering om situationen i Haiti, herunder en opsamling på den internationale donorkonference i New York den 31. marts 2010.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen lægger stor vægt på FN's koordinerende rolle, for så vidt angår den internationale støtte til Haiti. EU's bidrag til genopbygningsbistanden bør på en koordineret måde medvirke til bæredygtig økonomisk udvikling, god regeringsførelse, demokrati og sikkerhed for borgerne i Haiti. Desuden kan drøftelser af gældslettelse støttes.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige landes holdninger ventes at ligge på linje med de danske.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 19. marts 2010.

2. Orienteringsdebat om MDG'erne (2015-målene)

KOM (2010) 0159

Nyt notat.

1. Resumé

Som forberedelse til fastlæggelsen af EU's position ved højniveaumødet om status for 2015-målene (MDG'erne) i september 2010, afholder Rådet en orienteringsdebat om MDG'erne. Debatten baseres på kommissionens forårspakke, som bl.a. indeholder en 12-punkts EU-handlingsplan med anbefalinger for EU's videre arbejde med MDG'erne.

2. Baggrund

Den 20.-22. september 2010 afholdes et højniveaumøde i New York om status for 2015-målene (MDG'erne) i forbindelse med FN's 65. generalforsamling. EU's MDG-position ved højniveaumødet i New York forventes fastlagt og færdiggjort ved rådsmødet den 14. juni 2010.

Orienteringsdebatten om MDG'erne baseres på Kommissionens forårspakke, som indeholder en 12-punkts EU-handlingsplan med anbefalinger opdelt i 12 afsnit: udviklingsfinansiering (ODA); bistandseffektivitet; skrøbelige stater og lande længst fra opnåelsen af MDG'erne; forbedret effekt inden for udvalgte sektorer (sundhed, uddannelse og fødevarer sikkerhed); øget ejerskab; sammenhæng (policy coherence for development); skat og udvikling; regional integration og handel; innovativ finansiering; klimaforandringer; skrøbelighed og sikkerhed; og international beslutningsstruktur (global governance).

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Drøftelsen vil være et led i udarbejdelsen af konklusionerne vedr. EU's MDG position ved højniveaumødet i New York i september. Forårspakken og dens anbefalinger samt rådskonklusionerne om fødevarer sikkerhed og global sundhed forventes at udgøre vigtige byggesten i udarbejdelsen af EU's endelige position til højniveaumødet i New York. Der forventes fremlagt rådskonklusioner ved rådsmødet den 14. juni 2010.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Rådskonklusionerne forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen lægger stor vægt på 2015-målenes samlende og disciplinerende rolle for det internationale udviklingsarbejde og vigtigheden af fortsat at arbejde for opnåelsen af målene inden 2015.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige landes holdninger ventes at ligge på linje med de danske.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. Fødevarer sikkerhed i udviklingslandene

KOM (2010) 0159

Nyt notat.

1. Resumé

Som led i forberedelsen af FN's højniveaumøde om status for 2015-målene i New York i september 2010 planlægger formandskabet en åben drøftelse af, hvorledes EU kan bidrage til at forbedre fødevarer sikkerheden i udviklingslandene. Rådet forventes at vedtage rådskonklusioner om fødevarer sikkerhed.

2. Baggrund

FN's generalforsamling vedtog i september 2000 Millennium-erklæringen, der blandt andet indeholdt en målsætning om, at antallet af mennesker, der er truet af sult, skulle halveres frem til 2015 ("MDG 1"). På trods af forøgelsen af den globale fødevarerproduktion siden 2000 er over 1 milliard mennesker fortsat berørt af utilstrækkelig fødevarer sikkerhed. Med forbehold for at de fleste udviklingslande kun fører utilstrækkelige statistikker over udbredelsen af underernæring, viser de data, som Eurostat har samlet, at der stadig udestår væsentlige udfordringer, inden man kan anse målsætningen fra Millennium-erklæringen for at være opfyldt. Fødevarer sikkerhed i udviklingslandene forventes derfor at blive et væsentligt emne under FN's højniveaumøde om status for 2015-målene i New York i september 2010.

Kommissionen har den 21. april 2010 fremlagt handlingsplanen "A twelve-point EU action plan in support of the Millennium Development Goals". Fødevarerforsynings sikkerhed forudsætter, at der er et udbud af fødevarer, at der er adgang til dem, og at de er af tilstrækkelig kvalitet. Kommissionen sigter mod at skabe en miljøvenlig og bæredygtig landbrugsmodel, som er afstemt efter de faktiske forhold i udviklingslandene og på deres markeder, og som kan levere fødevarer af egnet ernæringsmæssig kvalitet til en pris, som den lokale befolkning kan betale. Den koncentrerer sig derfor om at øge smålandbrugeres produktivitet og landsamfundenes tilpasningsevne, at støtte forbedringer i styringen af fødevarer sikkerheden og at styrke mekanismerne for bistand til ekstremt sårbare befolkningsgrupper.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet for udenrigsanliggender ventes at drøfte forskellige aspekter af EU's forberedelse af FN's højniveaumøde om status for 2015-målene i New York i september 2010, herunder fødevarer sikkerhed. Fokus vedrørende fødevarer sikkerhed ventes at være på, hvorledes EU-landene bedre kan samarbejde for at styrke fødevarer sikkerheden i udviklingslandene.

Et tema for drøftelsen ventes at være støtte til mindre landbrug, herunder kvinders rolle i landbrugssektoren samt forskning, der er relevant for mindre landbrug. Et andet væsentligt tema vil være udvikling af en integreret tilgang til fødevarerikkerhed, landbrugspolitik og regional udvikling i landområder, herunder støtte til svage befolkningsgrupper. I denne sammenhæng skal overvejes, hvorledes fødevarerikkerhed kan indgå som et tværgående element i andre sektorpolitikker som transport, infrastruktur, sundhed og undervisning.

Rådet ventes at skulle forholde sig til, om der er behov for at gøre EU's bistand mere målrettet i forhold til bekæmpelsen af både akut og kronisk mangelnæring.

Rådet ventes at bekræfte, at fokus for den europæiske indsats skal være på de svageste lande, der er mest berørt af risikoen for sult.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres om sagen.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen har ikke været i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens holdning, at EU fortsat bør indtage en ledende rolle i forhold til Millenniumerklæringen. På den baggrund finder regeringen det positivt, at fødevarerikkerhed er sat på dagsordenen for mødet i Rådet for udenrigsanliggender.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Sagen vil være genstand for yderligere drøftelser op til rådsmødet. Detaljeret viden om andre landes holdning til spørgsmålet foreligger endnu ikke.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

4. EU's rolle vedr. global sundhed

KOM (2010) 0128

Nyt notat.

1. Resumé

Kommissionen har udarbejdet en ny politik om EU's rolle og prioriteter vedr. global sundhed, bl.a. som led i at klargøre EU's prioriteter frem mod FN's højniveaumøde om status for 2015-målene i september 2010. Danmark er enig i en lang række af de fremlagte prioriteter, men efterlyser en høj prioritering af seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder.

2. Baggrund

Kommissionen har gennem en længere periode arbejdet på at fastlægge en ny politik om EU's rolle og prioriteter vedr. global sundhed. Den nye politik i form af en Kommissionsmeddelelse forelægges nu for Rådet sammen med udkast til Rådskonklusioner.

Danmark er generelt enig i principperne bag den nye politik, herunder den stærke prioritering af at styrke udviklingslandenes sundhedssystemer med henblik på at levere primær sundhed for alle samt opbakning til sundhedssystemer i skrøbelige stater. Der bliver endvidere lagt god vægt på at skabe større sammenhæng med andre politikområder, bl.a. i forhold til handel og adgang til essentiel medicin for udviklingslandene. På to områder ønsker Danmark imidlertid en styrkelse af indsatsområderne. Det drejer sig om seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder samt – i sammenhæng hermed - adgang til gratis sundhedsydelse for gravide og børn. Årsagen er, at især 2015-mål 5 om mødre-dødelighed, men også 2015-mål 4 om børnedødelighed, er de to mål, som der er sket mindst fremskridt på. Adgang til bl.a. prævention, sikker abort, seksualundervisning og sundhedsydelser i forbindelse med graviditet og fødsel er helt afgørende for at bekæmpe mødre-dødeligheden i verden og fremme kvinders adgang til at bestemme, hvor mange børn, de vil have, med hvem og hvornår. Området har således også stor betydning for målet om at fremme ligestilling (2015-mål 3) samt fremme af økonomisk vækst og reduktion af fattigdom. Det er derfor vigtigt, at Kommissionen både i politik-dialogen med partnerlandene og i prioriteringen af ressourcer arbejder på at accelerere indsatsen herfor. Danmark arbejder sammen med en gruppe af ligesindede lande på at få fremhævet disse aspekter i rådskonklusionerne.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Drøftelsen om prioriteter inden for global sundhed vil være et led i udarbejdelsen af konklusionerne vedr. EU's position ved FN's højniveaumøde om status for 2015-målene i september

2010. Det er ofte særdeles vanskeligt at opnå enighed mellem EU-landene om seksuel og reproductiv sundhed og rettigheder, særligt fordi nogle lande ikke ønsker at medvirke til at fremme adgang til sikker abort.

6. Europa-Parlamentets udtalelser
Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagetets konsekvenser herfor
Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet
Sagen ventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring
Sagen har ikke været sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning
Regeringen lægger stor vægt på 2015-målene og prioriterer i høj grad kvinders ligestilling, herunder adgang til seksuel og reproductiv sundhed og rettigheder i det internationale udviklingsarbejde.

11. Generelle forventninger til andres landes holdninger
Udkast til rådskonklusioner er fortsat under drøftelse og forhandlingerne vedr. prioriteringen af seksuel og reproductiv sundhed og rettigheder ventes at blive vanskelige.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg
Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

5. Lige muligheder for kvinder og mænd

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet forventes at drøfte det af Kommissionen udarbejdede udkast til ligestillingshandlingsplan for udviklingssamarbejdet i lyset af forventede rådskonklusioner herom på det kommende rådsmøde i juni.

2. Baggrund

Ligestilling mellem mænd og kvinder og fremme af kvinders rettigheder er en fundamental værdi og et grundlæggende princip for EU. Trods globale fremskridt på ligestillingsområdet er der fortsat behov for en betydelig indsats for at sikre lige rettigheder, muligheder og lige indflydelse for mænd og kvinder, især i udviklingslandene. Ligestilling er et mål i sig selv, men også et middel til at nå de øvrige 2015-mål. I EU's konsensus om udvikling fra 2005 er ligestilling et af fem essentielle principper for udviklingssamarbejdet.

Det foreliggende udkast til EU-handlingsplan for ligestilling og kvinders muligheder i udviklingssamarbejdet 2010-2015 tager udgangspunkt i rådskonklusioner om ligestilling og kvinders muligheder i udviklingssamarbejdet fra maj 2007, hvor Kommissionen og medlemslandene opfordres til at styrke koordinationen af deres indsatser, bl.a. ved at opstille klare målsætninger og indikatorer samt sikre en effektiv arbejdsfordeling.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Handlingsplanens overordnede formål er at accelerere opnåelse af 2015-målene og især mål 3 om ligestilling og mål 5 om mødre-dødelighed, samt at bidrage til opnåelse af målene i Konventionen om udryddelse af alle former for diskrimination mod kvinder (FN 1979) og Handlingsprogrammerne fra Beijing og Kairo.

Handlingsplanen skal styrke EU's koordinering og samarbejde i ligestillingsindsatsene med partnere i udviklingslande for at sikres en større effekt af indsatser på landeniveau. Med udgangspunkt i eksisterede ressourcer, instrumenter og mekanismer skal planen bl.a. styrke EU's ledende rolle i at fremme ligestilling, EU's interne kapacitet, den politiske dialog med partnerlandene, integrationen af ligestilling i alle programmer, inddragelse af civilsamfundet i partnerlandene og styrke EU's monitorerings- og rapporteringsindsats. Handlingsplanen indeholder et operationelt rammeværk med forslag til konkrete aktiviteter med indikatorer og en tidstabel.

6. Europa-Parlamentets udtalelser
Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor
Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet
Sagen ventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring
Sagen har ikke været i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning
Fra dansk side har man overordnet været positiv over for handlingsplanen. Planen ses som et supplement, der kan styrke og effektivisere EU's udviklingssamarbejde på ligestillingsområdet. Man har under planens tilblivelse arbejdet for at sikre balance i de foreslåede indsatsområder, herunder øget fokus på kvinders økonomiske muligheder, politiske indflydelse og seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder samt fokus på kvinders potentiale som forandringsagenter i udviklingsprocessen. Man har endvidere arbejdet for, at den styrkede koordinering ikke kun sker internt i EU men også i forhold til andre, central aktører i udviklingssamarbejdet, herunder FN og Verdensbanken, at der ikke opbygges nye, parallelle koordineringsmekanismer, samt at planens arbejdsfordeling er klar.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger
Medlemslandene forventes at være overordnet positive over for handlingsplanen, idet flere lande, i lighed med Danmark, forventes at have ønsker om at balancere elementer i planen.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg
Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

6. EPA-udviklingsprogrammet PAPED

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet forventes at drøfte EPA-udviklingsprogrammet PAPED (støtte til handelsfremmende tiltag i Vestafrika), samt vedtage rådskonklusioner.

2. Baggrund

Der er fremlagt udkast til rådskonklusioner, som understreger relevansen af PAPED.

Ved mødet mellem EU og ECOWAS' statsoverhoveder i februar 2010 blev vigtigheden bekræftet af at forhandle en EPA (Economic Partnership Agreement) på plads, som et stærkt instrument for udvikling, herunder handelsfremmende tiltag. I den forbindelse giver EPA-udviklingsprogrammet PAPED mulighed for, at de vestafrikanske lande kan identificere behov for støtte, samt opnå bistand, inden for de områder, der berøres af EPA. PAPED vil således understøtte gennemførelsen af EPA, herunder sikre den vestafrikanske region det fulde udbytte af de muligheder, EPA repræsenterer, bl.a. med henblik på adgang til europæiske markeder samt fremme af regional integration. Samtidig vil PAPED kunne medvirke til gennemførelse af videre reformer i regionen. PAPED imødekommer vestafrikanske ønsker om støtte som udtrykt i forbindelse med EPA-forhandlingerne.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet forventes at drøfte PAPED samt vedtage konklusioner, som understreger PAPED som nyttigt instrument i forhold til at identificere og samlet præsentere mulige behov for støtte til gennemførelse af EPA. EU understreger i udkastet til konklusioner vigtigheden af den private sektor i Vestafrika som skaber af vækst og udvikling. Samtidig understreges, at forpligtigelserne i forhold til PAPED må være gensidige, og at det er op til stater og organisationer i Vestafrika at sikre, at tiltag reflekteres i udviklingsstrategier, budgetter og prioriteter. PAPED vil i den forbindelse kunne medvirke til vidererækkende reformer. Det skønnes, at der fra EU's side over de næste fem år vil være op til 6,5 milliarder Euro til rådighed for PAPED-relaterede aktiviteter.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side støttes EU's engagement på området. Regeringen forventer at kunne støtte rådskonklusionerne.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at de andre medlemslande vil støtte rådskonklusionerne

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

7. EU's humanitære fødevarebistand

KOM (2010) 0126

Nyt notat.

1. Resumé

Meddelelsen udstikker den politiske og strategiske ramme for EU's humanitære fødevarebistand. Den forklarer, hvilke problemer og tendenser der skal tages i betragtning. Forslagets teknikaliteter diskuteres i øjeblikket i EU's humanitære arbejdsgruppe (COHAFA). Det er fortsat usikkert, om der vil blive vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

Antallet af naturkatastrofer, som ofte forværres af klimaændringer, er stigende og rammer flere mennesker i dag end tidligere. Stigende befolkningstilvækst øger også presset på naturressourcerne. I de svageste udviklingslande kan kampen om naturressourcerne føre til yderligere konflikter blandt udsatte befolkningsgrupper.

Kronisk fødevarerisikrohed med utilstrækkelig fødevarerproduktion eller manglende mulighed for at købe næringsrige fødevarer skaber kronisk fejlernæring. Dette fører til uoprettelige skader for børns udvikling og langsigtede produktivitet, hvilket forværrer fattigdommen, og gør befolkningen endnu mere sårbar. Også akutte katastrofer kan føre til midlertidige, men dramatiske afbrydelser i fødeindtaget, hvilket på kort sigt kan lede til sygdom og død. På længere sigt kan børns fejlernæring have negativ effekt på deres udvikling.

Antallet af mennesker, som lider under kronisk eller forbigående fødevarerangel, er steget med 172 millioner fra 848 millioner i 2006 til 1,02 milliarder i 2009. 95 pct. af de underernærede lever i udviklingslandene, og en stigende andel af dem bor i byområder og er dermed særligt udsatte for svingende fødevarerpriser og den økonomiske/finansielle krise.

Hovedparten af verdens sultende befinder sig i de lande, som er hårdest ramt af fødevarerkrise, finanskrisen samt klimaændringerne. Det forventes således, at behovet for fødevarerbistand til de humanitære kriser vil være stigende i de kommende år. Det er derfor vigtigt, at de humanitære midler anvendes så effektivt som muligt og tilpasses til de stadig mere komplekse humanitære forhold, og at der sikres erfaringsudveksling.

I december 2007 vedtog Rådet for Den Europæiske Union en konsensus om humanitær bistand. I den forbindelse tilkendegav Kommissionen, at man vil etablere retningslinjer for forskellige tilgange til at yde fødevarerbistand.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

I overensstemmelse med Rådets forordning af 20. juni 1996 om humanitær bistand er det overordnede mål med den humanitære fødevarebistand at redde og bevare liv, at beskytte levebrødet og at gøre folk, som er eller med stor sandsynlighed vil blive ramt af fødevarekriser mere modstandsdygtige eller bedre i stand til at komme over kriser.

I Kommissionens meddelelse lægges der op til, at EU sikrer et tilstrækkeligt sikkert og næringsrigt fødeindtag under og umiddelbart efter en humanitær krise, hvor fødeindtaget ellers ville være utilstrækkeligt eller uhensigtsmæssigt. Dette indebærer at sikre, at der er et fødevareudbud, adgang til næringsrige fødevarer, oplysning om korrekt ernæring og hensigtsmæssige madvaner. Fødevarebistand kan indebære direkte levering af fødevarer, men kan også bestå af en række andre instrumenter, herunder overførsel eller ydelse af relevante tjenester, rå- og hjælpestoffer, kontanter, vouchere, færdigheder eller viden. Meddelelsen lægger op til en mere strategisk anvendelse af disse forskellige instrumenter.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen er ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan støtte den øgede fokusering på fødevarehjælp inden for EU's humanitære bistand. Tidligere har man i EU's fødevarebistand ikke skelnet mellem humanitær bistand og udviklingsbistand. Indholdet i meddelelsen er i god tråd med den danske strategi for humanitær indsats i 2010-2015, som bl.a. fokuserer på sårbarhed og humanitær fødevarebistand.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Meddelelsen er blevet præsenteret og debatteret i EU's arbejdsgruppe for humanitær bistand (COHAFA), hvor medlemsstaterne generelt udtrykte støtte til dokumentet.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

8. Etablering af den fælles udenrigstjeneste

KOM-dokument foreligger ikke.

Revideret udgave af samlenotat forud for rådsmødet (almindelige anliggender og udenrigsanliggender) den 26.-27. april 2010. Nye afsnit er markeret med en streg i margenen.

1. Resumé

Udenrigsrepræsentant Catherine Ashton har fremlagt forslag til etablering af den fælles udenrigstjeneste som en separat tjeneste mellem Rådssekretariatet og Kommissionen. Tjenesten vil blive sat sammen af eksisterende tjenestegrene i Rådssekretariatet og Kommissionen, mens der også vil være mulighed for udsendelse af personale fra medlemsstaternes diplomatiske tjenester.

Rådet nåede i kredsen af udenrigsministre til enighed om forslaget på mødet den 26. april. Der ventes nu et forhandlingsforløb med Europa-Parlamentet, som formelt skal høres om forslaget og hvis medvirken kræves til fastlæggelsen af en række nødvendige følgeretsakter. På Rådsmødet den 10.-11. maj ventes formandskabet at give en status for forhandlingerne med Europa-Parlamentet ligesom udviklingsministrene ventes at have en drøftelse fokuseret på, hvad etableringen af den fælles udenrigstjeneste vil betyde for håndteringen af EU's udviklingspolitik.

Fra dansk side søges det aktivt at bidrage til en konstruktiv etableringsproces for den fælles udenrigstjeneste, ligesom der arbejdes for, at de nye instrumenter og muligheder i Lissabon-traktaten bringes til aktiv anvendelse med henblik på at styrke Europas gennemslagskraft. På den baggrund støttes en snarlig vedtagelse af forslaget om etablering af den fælles udenrigstjeneste.

2. Baggrund

Ifølge Lissabon-traktatens art. 27, stk. 3 (TEU), skal udenrigsrepræsentanten fremsætte forslag til etablering af den fælles udenrigstjeneste. Forslaget skal vedtages med enstemmighed i Rådet efter høring af Europa-Parlamentet og med samtykke fra Kommissionen. Der vil derudover være behov for at tilpasse en række øvrige retsakter, særligt vedr. budget og personale. På disse områder kræves fuld medvirken fra Europa-Parlamentet.

Det fremgår af en erklæring til Lissabon-traktaten, at det forberedende arbejde med etableringen af den fælles udenrigstjeneste skal igangsættes umiddelbart efter underskrivelsen af traktaten. På den baggrund godkendte Det Europæiske Råd den 29. oktober 2009 en rapport fra det svenske formandskab med en række anbefalinger til etableringen af tjenesten. Samtidig vedtog Europa-Parlamentet en betænkning om den fælles udenrigstjeneste med anbefaling om en tættere tilknytning til Kommissionen.

Catherine Ashton blev den 19. november 2009 af Det Europæiske Råd designeret som udenrigsrepræsentant, men kunne først optage hendes fulde ansvar som også viceformand i Kommissionen med tiltrædelsen af den samlede Kommission den 10. februar 2010.

På opfordring fra Ashton stillede den danske regering ultimo februar sin hidtidige EU-ambassadør Poul Skytte Christoffersen til rådighed som hendes særlige rådgiver for etableringen af den fælles udenrigstjeneste.

Udenrigsrepræsentanten fremsatte derefter den 25. marts 2010 forslag om etableringen af tjenesten. Samtidig har Kommissionen fremsat forslag om konsekvensændringer i hhv. finansforordningen og personalestatutten.

Rådet, Kommissionen og Udenrigsrepræsentanten nåede på rådsmødet (almindelige anliggender) 26. april 2010 til politisk enighed om forslaget til etablering af den fælles udenrigstjeneste. Herefter venter et forhandlingsforløb med Europa-Parlamentet, som formelt skal høres om forslaget og hvis medvirken kræves til fastlæggelsen af en række nødvendige følgeretsakter.

3. Hjemmelsgrundlag

Forslaget har hjemmel i Lissabon-traktatens art. 27, stk. 3 (TEU), hvoraf det fremgår, at udenrigsrepræsentanten skal fremsætte forslag til etablering af den fælles udenrigstjeneste. Forslaget skal vedtages med enstemmighed i Rådet efter høring af Europa-Parlamentet og med samtykke fra Kommissionen.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Formandskabet ventes på rådsmødet at give en status på forhandlingerne med Europa-Parlamentet. Udviklingsministrene ventes at have en drøftelse fokuseret på, hvad etableringen af den fælles udenrigstjeneste vil betyde for håndteringen af EU's udviklingspolitik.

Det fremgår af forslaget, at den fælles udenrigstjeneste skal have sit hovedkontor i Bruxelles og være et funktionelt selvstændigt organ separat fra såvel Kommissionen som Rådssekretariatet.

Den fælles udenrigstjeneste skal fungere under ledelse af udenrigsrepræsentanten og støtte den i alle dens funktioner, dvs. i gennemførelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, i varetagelsen af formandskabet for Udenrigsrådet, samt i varetagelsen af udenrigsrepræsentantens rolle som viceformand i Kommissionen med særligt ansvar for Unionens eksterne relationer og for koordinering af andre aspekter af EU's eksterne politikker. Den fælles udenrigstjeneste skal tillige bistå Kommissionsformanden, Kommissionen og formanden for Det Europæiske Råd.

Den fælles udenrigstjeneste skal arbejde sammen med medlemsstaternes diplomatiske tjenester samt Rådssekretariatet og Kommissionen for at sikre sammenhæng mellem de forskellige områder af Unionens eksterne politikker.

Det fremgår også af forslaget, at den fælles udenrigstjeneste skal ledes af en generalsekretær og to vice-generalsekretærer. Tjenesten skal bestå af et antal geografiske og horisontale generaldirektorater samt et antal stabsfunktioner for blandt andet juridiske og inter-institutionelle anlig-

gender. De eksisterende enheder i Rådssekretariatet for krisestyring – dvs. den samlede planlægningsenhed, den civile kapacitetsenhed, militærstaben og situationscentret – skal indgå i den fælles udenrigstjeneste med direkte reference til udenrigsrepræsentanten. Den fælles udenrigstjeneste vil i øvrigt blive sammensat af en række eksisterende udenrigspolitiske enheder i Bruxelles, herunder primært de respektive generaldirektorater for udenrigsanliggender i hhv. Kommissionen og Rådssekretariatet. Der forudses tilknyttet en liste over disse enheder til den endelige rådsafgørelse.

Udenrigsrepræsentanten skal udpege den faste formand for komitéen for politiske og sikkerhedspolitiske spørgsmål (PSC) blandt medarbejderne i den fælles udenrigstjeneste, samt for de øvrige arbejdsgrupper under Rådet, der forventes at overgå til fast formandskab, herunder de geografiske arbejdsgrupper og en række horisontale arbejdsgrupper.

Udover de centrale enheder i Bruxelles vil den fælles udenrigstjeneste bestå af Unionens eksisterende delegationer i tredjelande og ved internationale organisationer. EU-delegationerne vil skulle ledes af en delegationschef under udenrigsrepræsentantens autoritet. Delegationschefen skal sikre sammenhæng i alle dele af EU-delegationens arbejde og skal modtage instruktioner fra udenrigsrepræsentanten. Inden for områder hvor Kommissionen er tildelt særlige beføjelser ifølge traktaten – og det vil primært sige inden for forvaltning af de operationelle budgetter – vil Kommissionen også kunne sende instruktioner til delegationerne. EU-delegationerne vil skulle arbejde sammen med medlemsstaternes repræsentationer, og delegationerne forudses at kunne støtte medlemsstaterne i deres konsulære bistand til borgerne efter anmodning fra medlemsstaterne.

Den fælles udenrigstjeneste skal bestå af personale fra institutionerne og fra medlemsstaternes diplomatiske tjenester. Sidstnævnte vil få status af midlertidige agenter, men alle medarbejdere vil blive behandlet på lige fod. Udenrigsrepræsentanten vil have ansættelsesmyndigheden, mens der skal sammensættes en ansættelseskomité med deltagere fra de to institutioner og medlemsstaterne. Alle ansættelser skal baseres på kvalifikationer ud fra den bredest mulige geografiske base. Der vil være lige adgang for alle typer medarbejdere til alle stillinger i tjenesten. Personalet i tjenesten skal omfatte en meningsfuld tilstedeværelse af statsborgere fra alle medlemslande. Når tjenesten er fuldt etableret skal mindst en tredjedel af personalet komme fra medlemsstaterne. Der skal fastlægges regler for mobilitet internt i tjenesten og i forhold til tilbagevending til de afsendende tjenester.

Udenrigsrepræsentanten skal være ansvarlig for FUSP-budgettet, dele af stabilitetsinstrumentet, instrumentet for samarbejde med de industrialiserede lande, public diplomacy og valgobservatonsmissioner. Kommissionen vil dog være ansvarlig for deres tekniske implementering. Den enhed, som vil skulle udføre implementeringen vil blive placeret fysisk indenfor den fælles udenrigstjeneste.

Den fælles udenrigstjeneste skal desuden bidrage til programmeringen for alle de eksterne instrumenter, dvs. udviklingsinstrumentet, den europæiske udviklingsfond, menneskerettighedsinstrumentet, naboskabsinstrumentet og instrumentet for nukleart samarbejde. Den fælles udenrigstjeneste skal her have særligt ansvar for at forberede Kommissionens beslutninger vedr. den strategiske og flerårige programmering, inkl. den regionale landeallokering, lande- og

regionalstrategier samt nationale og regionale indikative programmer, der skal fremlægges for Kommissionens kollegium i fællesskab af udenrigsrepræsentanten og den relevante kommissær. Inden for alle disse skridt skal arbejdet foregå i tæt samarbejde med Kommissionens tjenestegrene og under direkte opsyn af den relevante kommissær, dvs. udviklingskommissæren fsva. udviklingsinstrumentet og udviklingsfonden, samt naboskabskommissæren fsva. naboskabsinstrumentet.

Den fælles udenrigstjeneste skal underlægges reglerne for aktindsigt i forordning 1049/2001. Udenrigsrepræsentanten skal fremlægge en rapport om etableringen af den fælles udenrigstjeneste i 2012, mens Rådet på forslag fra udenrigsrepræsentanten skal gennemgå rådsafgørelsen senest i 2014. Udenrigsrepræsentanten skal desuden fremlægge årlige rapporter om sammensætningen af personalet i den fælles udenrigstjeneste.

Afgørelsen træder i kraft samme dag som dens vedtagelse; dog således at de elementer, som kræver vedtagelse af følgeretsakterne vedr. ændringer af hhv. personalestatutten, finansforordningen og budgettet først træder i kraft samtidig med disse ændrings ikrafttræden.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal høres om forslaget til etablering af den fælles udenrigstjeneste. Der forventes at forelægge en udtalelse i løbet af første halvår 2010.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

Det fremgår af forslaget, at udenrigsrepræsentanten senest en måned efter afgørelsens vedtagelse skal fremlægge et skøn over indtægter og udgifter for den fælles udenrigstjeneste, inkl. en etableringsplan med henblik på, at Kommissionen kan opstille et budget for tjenesten.

Etableringen af den fælles udenrigstjeneste skal basere sig på omkostningseffektivitet med budgetneutralitet som mål. Med henblik herpå ventes der at blive tale om en gradvis opbygning, ligesom at alle muligheder for rationaliseringer bør udnyttes. For at sikre passende tilstedeværelse af personale fra medlemsstaterne – udover de eksisterende stillinger, der ventes overflyttet til den fælles udenrigstjeneste fra Kommissionen og rådssekretariatet – skal der sikres stillinger via omformning af eksisterende midlertidige stillinger i Kommissionen og Rådssekretariatet samt via naturlig afgang og på anden vis. Derudover vil der blive behov for et begrænset antal yderligere stillinger til midlertidigt ansatte fra medlemsstaterne, som vil skulle finansieres inden for rammerne af de nuværende finansielle perspektiver.

9. Høring

Sagen skal ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side støttes, at EU kommer til at spille en større rolle på verdensscenen. Som del heraf søges det fra dansk side aktivt at bidrage til en konstruktiv etableringsproces for den fælles udenrigstjeneste, ligesom der arbejdes for, at de nye instrumenter og muligheder i Lissabontraktaten bringes til aktiv anvendelse med henblik på at styrke Europas gennemslagskraft.

På den baggrund ser man fra dansk side frem til at modtage en status fra formandskabet om fremdrift i forhandlingerne med Europa-Parlamentet. Fra dansk side er der tilfredshed med, at der i Rådet er opnået enighed om et forslag, som sikrer, at der fortsat vil være tale om en stærk udviklingskommissær samtidig med at den fælles udenrigstjeneste kan sikre bedre mulighed for at opnå større sammenhæng mellem EU's forskellige politikområder.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes enighed om, at etableringen af den fælles udenrigstjeneste bør vedtages snarest muligt med henblik på en styrkelse af EU's globale rolle.

Der ventes endvidere bred støtte til formandskabets håndtering af forhandlingerne med Europa-Parlamentet samt også bred støtte til forslaget i kredsen af udviklingsministre, herunder til perspektivet om en fortsat stærk udviklingskommissær.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget til etablering af den fælles udenrigstjeneste har været forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg i forbindelse med rådsmødet for almindelige anliggender og udenrigsanliggender den 26. april 2010.